

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN YARATICI YAZMA UYGULAMALARINA**YÖNELİK ÖZ DEĞERLENDİRMELERİ¹****Gökçen GÖÇEN²****Özet**

Yaratıcı yazma teknikleri, yazmanın süreç olarak ele alındığı çalışmalardır. Yazma çalışmalarında yaratıcı yazma tekniklerine yer verilmesinin, öğrencilerin yaratıcılığını, hayal gücünü, yazmaya olan tutumunu ve yazma becerisini geliştirdiği araştırmalarla ortaya konmaktadır. Bu süreçte kendilerine büyük görevler düşen öğretmenlerin de yaratıcı yazma çalışmalarına ilgili bilgi sahibi olması ve bu çalışmalarını kendilerinin de uygulamış olmaları gerekmektedir. Bu nedenle çalışma kapsamında sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma uygulamalarına katılmaları ve çalışmaların ardından yaptıkları öz değerlendirmeleri ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaçla, eylem araştırması olarak desenlenen çalışmada 44 sınıf öğretmeni çalışma grubu olarak seçilmiştir. Açık uçlu sorulardan oluşan bir değerlendirme formuyla toplanan verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, öğretmenlerin yaratıcı yazma konusunda bilgilerinin olmadığı ve sınıflarında bu çalışmaları uygulamadıkları görülmüştür. Bununla beraber öğretmenler, öğrendikleri yaratıcı yazma tekniklerini sınıflarında uygulayacaklarını belirtmişlerdir. Ayrıca yaratıcı yazma tekniklerinin sınıf içinde uygulama yapma, öğrencilerin bilgi ve becerilerini geliştirme gibi 11 farklı başlıkta öğretmenlere katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Eğitimi, Yazma Eğitimi, Yaratıcı Yazma, Yaratıcılık, Öz Değerlendirme

ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS' SELF-EVALUATION OF CREATIVE WRITING TECHNIQUES**Abstract**

Creative writing techniques treat writing as a process. Several studies have shown that exploiting creative writing techniques as a writing activity improves students' creativity, imagination and writing skills along with their attitude towards writing. It is essential for teachers to have learnt about creative writing techniques by experience since they have a crucial role in the application process of such techniques. For this reason, the purpose of this study is to include elementary school teachers in creative writing activities and reveal their end-of-activity self-evaluations. To this end, an action research has been conducted with the participation of 44 elementary school teachers. The data has been collected through an evaluation form consisting of open-ended questions, and content analysis has been used. Results have shown that the teachers do not have knowledge of creative writing and they do not use these techniques in their lessons. Additionally, the teachers indicated that they would apply the techniques they have learnt in their lessons. The results have also shown that creative writing techniques help teachers

¹ Bu çalışma, TÜBİTAK tarafından desteklenen 118B232 numaralı, "Yazdıkça Yazıyorum" başlıklı TÜBİTAK 4004-Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları projesinin sonuçlarından bir bölümünü içermektedir.

² Dr. Öğr. Üyesi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-posta gokcengocen@fsm.edu.tr

in 11 aspects such as having in-class practices and enhancing students' level of knowledge and skills.

Keywords: Turkish Language Education, Teaching Writing, Creative Writing, Creativity, Self Evaluation

GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz teknoloji çağında, bireylerin kendilerini sözlü ve yazılı olarak doğru bir şekilde ifade edebilmesi önem kazanmaktadır. Özellikle de teknoloji kullanımının artmasıyla yazılı anlatım becerisini kullanmak ve geliştirmek daha da zor olmaktadır. Öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini kaybetmemeleri, yazmayı sevmeleri için okullarda öğrencilerin ilgisini çekecek yazma çalışmalarına, yazma becerisiyle birlikte öğrencilerin yaratıcılığını, hayal gücünü geliştirecek çalışmalara başvurmakta yarar vardır.

Zihinde tasarlanan unsurların kurallara uygun olarak art arda sıralanmasını gerektiren ve uzun bir süreç olan yazma hayallerin, düşüncelerin, isteklerin belirli sembollerle, kurallarla, etkinliklerle anlatılmasını ve doğru, etkili bir şekilde yazıya geçirilmesini ifade etmektedir (Arı, 2010; Calp, 2013; Karakuş, 2005; Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2010; Tekşan, 2013; Urgan, 2007). Geleneksel yazma yaklaşımları, öğrencilerin yazma becerisini geliştirmede etkili olmadığı gibi Aktaş ve Gündüz'e (2004: 123) göre klasik yazma çalışmalarının temeli olarak giriş, gelişme ve sonuç bölümlerini çalışmaların vazgeçilmezi olarak kabul etmek daha işin başında öğrencilerin yaratıcılıklarını sınırlandırmak demektir. Bu sınırlandırmayla birlikte, yazma çalışmalarında kurallara sıkı sıkıya bağlı kalma da söz konusu olduğunda, yazılı anlatım çalışmalarının içeriği de zenginleştirilememektedir (Koçyiğit ve Sefer, 2005: 2). Bu, öğrencilerin yaratıcılığını ya da hayal gücünü geliştirmediği gibi Calp'ın (2013: 893) belirttiği gibi öğrencilerin orijinal fikirler ortaya koymasını ve Akkaya'nın (2011: 312) belirttiği gibi özgün ürünler ortaya konmasını engellemektedir. Yaratıcılığın, hayal gücünün, düşüncelerin sıkı kurallarla sınırlandırılması ve özgünlüğün olmaması öğrencilerin yazma çalışmalarından uzaklaşmasına neden olmaktadır. Tüm bunlar, yazma becerisinin zor ve herkeste olmayan bir beceri olarak algılanmasına; yazmanın cazip bir etkinlik olarak görülmemesine ve sevilmemesine; yazmaya karşı olumsuz tutum geliştirilmesine; yazma motivasyonunun düşmesine, yazmanın başarılamayacak bir etkinlik olarak görülmesine ve öğrencilerin yazmada isteksiz olmasına neden olmaktadır (Demir, 2011: 26; Karatay, 2011: 1031; Korkmaz, 2015: 122; Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2010: 205; Oral, 2014: 7; Susar Kırmızı, 2009; Susar Kırmızı, 2015: 96).

Öğrencilerin yazma becerisini geliştirmek, onların yazmayı sevmesini, öğrencilerin özgün ve ilgi çekici yazılar yazmasını sağlamak konusunda öğretmenlere büyük görevler ve sorumluluklar düşmektedir (Akkaya, 2014: 1488; Maltepe, 2006: 638). Özellikle de kazanılan tutum ve alışkanlıkların sonradan değiştirilmesi zor olduğundan, öğrenciliğin daha ilk yıllarında öğrencilerin yazmaya karşı olumlu tutum geliştirmeleri, yazma becerisi kazanmaları, yazma becerisini sevmeleri önemlidir. Bu konuda ise özellikle sınıf öğretmenlerine görevler düşmektedir. Sınıf öğretmenlerinin sayılan özellikleri öğrencilere kazandırabilmesi için ise öğretmenlerin kendilerinin de yazma becerisi kazanmış olması, yazmaya karşı olumlu tutum

geliştirmiş olması gerekir. Aynı zamanda öğretmenlerin, geleneksel yazma yaklaşımlarından farklı olarak farklı yazma tekniklerini de biliyor olmaları uygulama aşamasında önem kazanmaktadır. Öğretmenlerin farklı yazma tekniklerini kendilerinin de deneyimlemiş olması, bilgilerinin teoride kalmasını engelleyecek ve ayrıca, uygulama esnasında sınıfta yaşanabilecek olumlu ya da olumsuz özellikleri fark etmelerine yardımcı olacaktır.

Öğretmenlerin bilgi sahibi olması ve sınıfta öğrencileriyle uygulaması beklenen yazma çalışmaları arasında yaratıcı yazma çalışmaları bulunmaktadır. Bir öğrencinin öğrenebileceği en önemli becerilerden biri olarak ifade edilen yaratıcı yazma (Arthur ve Zell, 1996'dan aktaran Melanlıoğlu ve Atalay, 2016: 700), hayal gücünü kullanarak, özgün bir şekilde, farklı bir sunumla, normal değerleri zorlamadan alışılmışın dışına çıkarak, duygu ve düşüncelerin diğer kişilerden farklı olarak özgürce ifade edilmesi, kâğıda dökülmesidir (Küçük, 2007; Maltepe, 2006; Temizkan, 2011; Temizkan, 2014; Topçuoğlu Ünal ve Sever, 2012; Oral, 2014; Yıldız, Okur, Arı ve Yılmaz, 2008). Yaratıcı yazma çalışmalarının amacı, üretme ve yazma konularında, öğrencilerin yaratıcı yeteneğini ortaya çıkarmak; kendini tanıma, karar verme, planlama ve planları eyleme dönüştürme süreçlerinin uygulamalarla hayata geçirilmesine yardımcı olmaktır (Bağcı, 2011; Gündüz ve Şimşek, 2016). Yaratıcı yazma sürecinde, yazmaya hazırlık bölümüne, diğer yazma çalışmalarından daha fazla zaman ayrılıyor olması, yaratıcı yazmayı geleneksel yazma çalışmalarından ayırmaktadır (Öztürk, 2007: 5).

Genel olarak sürece dayalı yazma yaklaşımlarının, özel olarak yaratıcı yazma çalışmalarının yazmaya olan tutuma, yazmayı sevmeye, yazma yeterliliğine, yazma öz yeterlik algısına, yazma becerisinin gelişimine olumlu katkıları olduğu ve yazma kaygısını azalttığı çalışmalarla ortaya konmaktadır. Bu çalışmalardan bazıları şunlardır: Ak, 2011; Avcı, 2013; Bayat, 2014; Beydemir, 2010; Bircan Manay, 2017; Demir, 2011; İnal, 2006; İşeri ve Ünal, 2012; Karatay, 2011; Korkmaz, 2015; Melanlıoğlu ve Atalay, 2016; Memiş, Sever ve Bozkurt, 2016; Öztürk, 2007; Temizkan, 2011; Tonyalı, 2010; Top, 2013; Ülper ve Uzun, 2009; Yaylı, 2009; Zorbaz, 2010. Yazma tutumuna, yeterliliğine ve başarısına olumlu etkisi olduğu görülen yaratıcı yazma çalışmalarına derslerde yer vermek öğrencilerin yazma becerisini geliştirebilmek adına önemlidir.

Bu önemden hareketle, süreç temelli yazma modelleri ve yaratıcı yazma teknikleri konusunda öğretmenlerin bilgisinin olup olmadığına ve bu konuda neler düşündüklerine; öğretmenlerin derslerinde yaratıcı yazma çalışmalarına yer verip vermediklerine ve yaratıcı yazma çalışmalarını nasıl, ne kadar uyguladıklarına yönelik olarak araştırmacılar tarafından çalışmaların yapılmış olduğu görülmektedir. Bu araştırmalardan bazıları şunlardır: Akkaya, 2014; Aşıkcan ve Pilten, 2016; Güney, 2016; Maltepe, 2006; Temizkan ve Yalçınkaya, 2013. Bu araştırmalar var olan durumun betimlenmesi ve bu konuda bir şeyler yapılması gereğini göstermesi bakımından önemli çalışmalardır. Bu ve benzer çalışmalarda öğretmenlerin süreç temelli yazma yaklaşımları ve yaratıcı yazma çalışmaları konusunda yeterince bilgi sahibi olmadığı ve bu konuda yeterince uygulama yapmadığı ortaya konmaktadır (Akkaya, 2014; Aşıkcan ve Pilten, 2006; Güney, 2016; Maltepe, 2006; Temizkan ve Yalçınkaya, 2013). Oysaki öğretim ile öğrencilerin yazma becerisinin geliştirilmesi amaçlanıyorsa öğretmenlerin yaratıcı yazma çalışmaları hakkında bilgi sahibi olmaları ve bu çalışmaları uyguluyor olmaları bir ihtiyaçtır. “Yaratıcı yazma çalışmalarının sınıflarda uygulanabilmesi ve öğrencilere yararlı olabilmesi için öncelikle öğretmenlerin bilgilenmesi ve bilgiyi hayata geçirebilmek için de

çalışmaları öncelikle öğretmenlerin uygulamış olması gerekmektedir.” (Göçen, 2018: 630). Oral’ın (2014) da belirttiği gibi öğretmenlerin kendi kendilerine yaratıcı yazmayı deneyimlemeleri önemlidir ve gereklidir. Çünkü Maltepe’ye (2007: 153) göre öğretmenlerin yaratıcı yazma çalışmalarını deneyimlemesi kendilerinin hayal gücünü ve yazma becerisini de geliştirecek, öğrencilerle empati kurmalarını sağlayacaktır. Öğretmenlerin, öğrencilerin yaratıcılığını geliştirmek için yaratıcı etkinliklere katılmalarının ve yazma becerisini geliştirmek için de yaratıcı yazma etkinliklerinde yer almalarının önemi ve gereği farklı araştırmacılar tarafından da ifade edilmektedir (Temizkan ve Yalçınkaya, 2013; Yıldız, Okur, Arı ve Yılmaz, 2008). Akkaya’nın (2014: 1490) belirttiği gibi öğretmenler, öğrencilerle yaratıcı yazma çalışmalarını uygulayacak ve bu çalışmaları değerlendirecek kişiler olduğundan, öğretmenlerin bu konudaki yeterliliğinin incelenmesi gerekir. Bu inceleme, yalnızca öğretmenlerin bilgisine ve görüşlerine başvurmak şeklinde olduğunda, yalnızca var olan durumun bir betimlemesi yapılmış olacaktır. Bu konuda öğretmenlerin yaratıcı yazma çalışmalarını deneyimlemeleri ve yaratıcı yazma çalışmaları konusunda kendilerini değerlendirmeleri bir ihtiyaçtır. Böylece öğretmenler yaratıcı yazma çalışmalarını deneyimleyerek bu konuda ne kadar bilgilerinin olduğunu, yaptıkları uygulamaların doğru olup olmadığını, doğru bir şekilde nasıl uygulama yapabileceklerini, yaratıcı yazma çalışmalarının yazmaya yönelik hangi konularda kendilerine ve öğrencilerine katkı sağlayabileceğini doğru bir şekilde değerlendirebileceklerdir.

Bu bağlamda, çalışma kapsamında, sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma çalışmalarına katılmaları ve bu çalışmaları deneyimlemeleri sonucunda kendilerini değerlendirmelerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Böylece, öğretmenler yaratıcı yazma çalışmalarının öncelikle kendilerine, ardından öğrencilere nasıl katkıları olabileceğini deneyimlemiş olacaklardır. Öğretmenlerin bu deneyimden hareketle yapacakları değerlendirmeler ise öğretimde yaratıcı yazma çalışmalarına niçin yer verilmesi gerektiği konusunda genel olarak eğitimcilerle özel olarak Türkçe öğretmenlerine ve sınıf öğretmenlerine yol gösterecektir.

Bu ihtiyaçla, çalışmada “Sınıf öğretmenleri, yaratıcı yazma uygulamaları konusunda kendilerini nasıl değerlendirmektedir?” sorusundan hareketle sınıf öğretmenleriyle yaratıcı yazma çalışmaları gerçekleştirmek ve çalışmaların ardından öğretmenlerin çalışmalar konusunda bilgi sahibi olma, çalışmalarını uyguluyor ve uygulayacak olma ve çalışmaların kendilerine sağladığı katkılar konularında kendilerini değerlendirmeleri amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırmada şu sorulara yanıt aranmaktadır:

- Sınıf öğretmenleri yaratıcı yazma çalışmalarıyla ilgili bilgi sahibi olma açısından kendilerini nasıl değerlendirmektedir?
- Sınıf öğretmenleri yaratıcı yazma çalışmalarını sınıfta uyguluyor olma açısından kendilerini nasıl değerlendirmektedir?
- Sınıf öğretmenleri yaratıcı yazma çalışmalarını sınıfta uygulayacak olma açısından kendilerini nasıl değerlendirmektedir?
- Sınıf öğretmenleri yaratıcı yazma çalışmalarını, çalışmaların kendilerine sağladığı katkı açısından nasıl değerlendirmektedir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden eylem araştırması deseni kullanılmıştır. “Eylem araştırması uygulamada ortaya çıkan sorunların anlaşılmasına ve çözülmesine yönelik olarak uygulayıcıların tek başlarına ya da bir araştırmacı ile birlikte uygulama sürecini çalışmalarını içerir.” (Yıldırım ve Şimşek, 2016: 74). Çalışmada eylem araştırması türlerinden “özgürleştirici/geliştirici/eleştirel eylem araştırması” seçilmiştir. “Bu yaklaşımda amaç uygulayıcıya yeni bilgiler, beceriler ve deneyimler kazandırmak ve kendi uygulamalarına karşı eleştirel bir bakış açısı geliştirmesine yardımcı olmaktır.” (Yıldırım ve Şimşek, 2016: 308).

Çalışma Grubu

Araştırma kapsamında yaratıcı yazmaya yönelik çalışmalarının uygulanması için öncelikle sınıf öğretmenlerinin başvuruları alınmıştır. Başvurular, internet sitesi aracılığıyla alınmıştır. Başvuruda bulunan öğretmenlerin daha önce yazma, yaratıcı yazma gibi konularda ve benzer konularda bir TÜBİTAK projesine katılmamış olmalarına dikkat edilmiştir. Ayrıca, öğretmenlerin seçiminde, öğretmenlerin yaratıcı yazma çalışmalarına ihtiyaç duyması da göz önünde bulundurulmuştur. Başvurular esnasında çoğunluğun kadın öğretmenlerden oluştuğu fark edilmiş yine de özellikle erkek öğretmenler katılımcı olarak seçilmeye çalışılmıştır. Ancak erkek öğretmenlerin başvuru sayısı çok az olmuştur. Başvurular esnasında başvuruların çoğunlukla, çalışmalarının düzenleneceği Sakarya'nın Sapanca ilçesine yakın yerlerden ve Marmara bölgesinden yapıldığı fark edilmiş ancak yine de bütün bölgelerden katılımcı seçilmeye çalışılmıştır. Başvuru yapan öğretmenlerden bazıları katılımcı olarak seçilmiş olsalar da daha sonra özel sebeplerle vazgeçtiklerini belirtmişler ya da kabul edilmiş olsalar da başvurularını iptal etmişlerdir.

Bu durumlar göz önünde bulundurularak araştırma için 44 katılımcı belirlenmiştir. 44 katılımcının 12'si erkek, 32'si kadın öğretmenlerden oluşmaktadır. 44 katılımcının görev yerleri Türkiye'nin 7 bölgesini kapsamaktadır: Marmara (18), İç Anadolu (8), Akdeniz (6), Güney Doğu (5), Ege (3), Doğu Anadolu (2), Karadeniz (2). 44 katılımcının görev yerleri 21 farklı ili kapsamaktadır: Sakarya (8), İstanbul (7), Ankara (4), Şanlıurfa (3), Adana (2), Ağrı (2), Antalya (2), Kayseri (2), Kocaeli (2), Aksaray (1), Aydın (1), Batman (1), Denizli (1), Hatay (1), İzmir (1), Konya (1), Mardin (1), Mersin (1), Samsun (1), Tekirdağ (1), Trabzon (1).

Katılımcıların mezuniyet durumları ve mesleki deneyimleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 1: Çalışma Grubunun Mezuniyet Durumuna ve Mesleki Deneyime Göre Betimlenmesi

Mezuniyet Durumu	Mesleki Deneyim					Toplam
	1-5 Yıl	6-10 Yıl	11-15 Yıl	16-20 Yıl	21 ve üzeri	
Eğitim Fakültesi	5	8	13	5	4	35
Fen Edebiyat	0	0	0	1	0	1
Lisansüstü	1	2	1	2	0	6
Diğer	0	0	0	0	2	2
Toplam	6	10	14	8	6	44

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun eğitim fakültesi mezunu olduğu ve çoğunluğun 11-15 yıl arasında mesleki deneyime sahip olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak “Yaratıcı Yazmaya İlişkin Öz Değerlendirme Formu” kullanılmıştır. Değerlendirme formu, sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma çalışmalarını biliyor olma, uyguluyor olma, uygulayacak olma konularında ve yaratıcı yazma çalışmalarının kendilerine sağladığı katkılar konusunda kendilerini değerlendirebilecekleri açık uçlu sorulardan oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması

Eylem araştırmasında süreç, problem durumunun belirlenmesi, veri toplama, veri analizi yapma, eylem planını belirleme, uygulama, alternatif eylem planını seçme ve değerlendirme aşamalarından oluşmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu araştırmanın süreci Mamlok-Naaman, Navon, Carmeli ve Hofstein'nin (2003) oluşturduğu eylem araştırmasının basamaklarından yararlanılarak planlanmıştır: 1. Problem araştırma sorusunu belirleme 2. Planlama 3. Verilerin Toplanması ve Analizi 4. Uygulama 5. Verilerin Toplanması ve Analizi 6. Değerlendirme ve Yansıtma

Bu çalışmada, problem durumunun belirlenmesi, probleme yönelik verilerin toplanması ve analizi aşamalarında farklı alanlardan öğretmenlerle bir araya gelmiş ve eğitim-öğretim ortamlarındaki sorunlar üzerinde konuşulmuştur. Bu süreçte, öğretmenlerin hem kendilerinin hem de öğrencilerinin sorun yaşadıkları önemli alanlardan birinin yazma olduğu fark edilmiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde öğretmenlerin farklı yazma yöntemlerini bilmedikleri ve yaratıcı yazma uygulamalarını sınıflarında gerçekleştirmedikleri fark edildiğinden yazma sorunlarının çözülmesi için yaratıcı yazma tekniklerine odaklanılmıştır. Bu bağlamda, yaratıcı yazma çalışmalarından oluşan bir eylem planı hazırlanmıştır. Bu plan kapsamında, 44 sınıf öğretmeniyle 26 Haziran-1 Temmuz 2018 tarihleri arasında yaratıcı yazma çalışmaları yapılmıştır. Öğretmenlerle, 30 saat süresince 15 farklı yaratıcı yazma çalışması, teknikleri sınıflarında uygulayan en az 5 yıllık deneyimi olan sınıf öğretmenleri, deneyimli drama uzmanı,

araştırmacı ve yaratıcı yazma alanında doktora tezi yazmış bir öğretim üyesi tarafından uygulanmıştır. Bu süreci gösterir eylem planı bir tabloyla şöyle gösterilebilir:

Tablo 2: Çalışma Kapsamında Uygulanan Eylem Planı

Tarih	Saat	Etkinlik	Etkinlik Yeri
26.06.2018	10.00-16.00	Çalışma grubuyla tanışılması ve yazma problemleri hakkında konuşulması	Sakarya Sanat ve Meslek Eğitim Kursu Sosyal Gelişim Merkezi Salonu
27.06.2018	10.00-12.00	“Bir Ada Yaratıyorum” Atölye Çalışması	Sakarya Sanat ve Meslek Eğitim Kursu Sosyal Gelişim Merkezi Salonu
27.06.2018	13.30-15.30	“Adım Adım Yazma” Atölye Çalışması	Sakarya Sanat ve Meslek Eğitim Kursu Sosyal Gelişim Merkezi Salonu
27.06.2018	16.00-18.00	“Ayakkabılar ve Şapkalar” Atölye Çalışması	Sakarya Sanat ve Meslek Eğitim Kursu Sosyal Gelişim Merkezi Salonu
28.06.2018	10.00-12.00	“Mektup Formları” Atölye Çalışması	Sakarya Üniversitesi Turizm Fakültesi Salonu
28.06.2018	13.30-15.30	“Kelime Kavram Havuzundan Seçerek Şiir Yazma” Atölye Çalışması	Sakarya Üniversitesi Turizm Fakültesi Salonu
28.06.2018	16.00-18.00	“Penceremden Gördüklerim” Atölye Çalışması	Sakarya Üniversitesi Turizm Fakültesi Salonu
29.06.2018	10.00-12.00	“Kayıp İnsan” Atölye Çalışması	Sakarya Sanat ve Meslek Eğitim Kursu Sosyal Gelişim Merkezi Salonu
29.06.2018	13.30-15.30	“Pencere Problemi: Şiir Yazma” Atölye Çalışması	Sakarya Sanat ve Meslek Eğitim Kursu Sosyal Gelişim Merkezi Salonu
29.06.2018	16.00-18.00	“Farklı Devam Etseydi Nasıl Olurdu? Atölye Çalışması	Sapanca Göl Kenarı
30.06.2018	10.00-12.00	“Özgün Karakterler” Atölye	Sakarya Üniversitesi Turizm

		Çalışması	Fakültesi Salonu
30.06.2018	13.30-15.30	“Düşünce Kümeleri” Atölye Çalışması	Sakarya Üniversitesi Turizm Fakültesi Salonu
30.06.2018	16.00-18.00	“Zincir” Atölye Çalışması	Sakarya Üniversitesi Turizm Fakültesi Salonu
01.07.2018	10.00-12.00	“Kim, Nerede, Ne Yapmış” Atölye Çalışması	Sakarya Sanat ve Meslek Eğitim Kursu Sosyal Gelişim Merkezi Salonu
01.07.2018	13.30-15.30	“Rehberli Portreler” Atölye Çalışması	Sakarya Sanat ve Meslek Eğitim Kursu Sosyal Gelişim Merkezi Salonu
01.07.2018	16.00-18.00	“Özel Mülkiyet Tekniği” Atölye Çalışması	Sakarya Sanat ve Meslek Eğitim Kursu Sosyal Gelişim Merkezi Salonu
01.07.2018	18.00-19.00	Öz Değerlendirme	Sakarya Sanat ve Meslek Eğitim Kursu Sosyal Gelişim Merkezi Salonu

Çalışma kapsamında uygulanan yaratıcı yazma çalışmalarının ismi, kaynağı ve uygulama basamakları şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 3: Çalışma Kapsamında Uygulanan Yaratıcı Yazma Çalışmalarının İçeriği

Ad	Kaynak	Uyarlanan Yaratıcı Yazma Çalışmasının Basamakları
Bir Ada Yaratıyorum	Ak (2011)	1. Katılımcılara nerede yaşadıklarının sorulması ve onlardan yaşadıkları şehri/mahalleyi betimlemelerinin istenmesi 2. Katılımcıların nasıl bir evde yaşadıklarının sorulması 3. Katılımcılara evde kimlerle yaşadıklarının sorulması 4. Katılımcılara evdeki boş vakitlerini nasıl geçirdiklerinin sorulması 5. Katılımcılara günlük yazıp yazmadıklarının sorulması 6. Katılımcılarla günlüğün özellikleri hakkında konuşulması 7. Katılımcılara boş bir ada resminin yer aldığı bir resmin dağıtılması 8. Katılımcılardan bu boş adada yaşadıklarını hayal etmelerinin istenmesi ve nasıl bir ortamda kimlerle yaşadıklarının sorulması 9. Katılımcılardan hayallerini boya kalemleri yardımıyla adanın üzerinde resmetmelerinin istenmesi 10. Katılımcılardan bu boş adada bir gün geçirdiklerini hayal etmelerinin ve günün sonu geldiğinde bir gün boyunca neler yaptıklarını yazmalarının istenmesi 11. Katılımcıların ortaya koydukları günlüklerin sınıfta okunması 12. Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması

Adım Adım Yazma	<p>1. Katılımcılardan 1-2 sayfalık bir metin yazmalarının istenmesi 2. Yazma sürecinde istenilen konunun seçilebileceğinin söylenmesi 3. Yazma sürecinde kompozisyon bilgisine, imlâ ve yazım kurallarına dikkat edilmemesinin söylenmesi 4. Metinlerin ortaya konması 5. Metin ortaya koyma süreci (kolay, zor, eğlenceli, sıkıcı) hakkında konuşulması 6. Yazılan metinlerin katılımcılar arasında değiştirilmesi 7. Metinlerin giriş-gelişme-sonuç bölümlerinin bulunması 8. Giriş-gelişme-sonuç bölümü üzerine konuşulması 9. Metinlerin imlâ ve yazım kurallarının katılımcılar tarafından düzeltilmesi 10. İmlâ ve yazım kuralları hakkında konuşulması 11. Katılımcılardan yeniden bir metin ortaya koymalarının istenmesi? 12. Metinlerin değerlendirilmesi 13. Etkinlikle ilgili katılımcıların düşüncelerinin alınması</p>
Ayakkabılar ve Şapkalar Avcı (2013)	<p>1. Sözlü anlatımın hayatımızdaki yeri üzerine konuşulması 2. Diyalogların hayatın içindeki yeri hakkında konuşulması 3. Araştırmacı tarafından katılımcılara birbirinden farklı on şapkanın ve ayakkabının gösterilmesi 4. Katılımcılardan ayakkabılardan birini seçerek bunu giyebilecek bir karakter betimlemesi yazmalarının istenmesi 5. Katılımcıların betimlemelerini okuması, diğer katılımcıların dönütleriyle yazıların düzeltilmesi 6. Katılımcılardan şapkalardan birini seçerek bunu giyebilecek bir karakter betimlemesi yazmalarının istenmesi 7. Katılımcıların betimlemelerini okuması, diğer katılımcıların dönütleriyle yazıların düzeltilmesi 8. Katılımcıların yarattıkları iki karakterin karşılaştıkları ve konuştukları sahnenin belirtilmesinin ve bu sahneden geçen bir diyalog metni yazmalarının istenmesi 9. Diyalogların okunması 10. Katılımcıların görüşlerinin alınması</p>

Kelime-Kavram Havuzundan Seçerek Şiir Yazma	Korkmaz (2015)	1. Katılımcılara oyun oynamayı sevip sevmediklerinin sorulması 2. Katılımcılara en son ne zaman oyun oynadıklarının sorulması 3. Katılımcılara küçükken hangi tür oyunları oynamayı sevdiğiklerinin sorulması 4. Katılımcılara “İsim Türetme” oyununu bilip bilmediklerinin sorulması ve oyunun hatırlatılması, kısaca birlikte oynanması 5. Katılımcılara “Sözcük Türetme” oyununun oynanacağıın söylenmesi ancak sebebinin söylenmemesi 6. “Sözcük Türetme” oyunu kapsamında ilk katılımcının bir sözcük söylemesinin istenmesi ve ardından söylenen sözcüğün son harfiyle başlayan yeni bir sözcüğün diğer katılımcı tarafından söylenmesinin belirtilmesi 7. Sınıf tahtası dolana kadar tüm sözcüklerin tahtaya yazılması 8. Katılımcılara bu sözcüklere şiirlerde yer verilip verilmediğinin sorulması 9. Katılımcılarla şiir ve şiir bilgisi hakkında konuşulması 10. Katılımcılara tahtada gördükleri sözcükler arasından 5 sözcük seçmelerinin ve seçilen sözcüklerden bir şiir yazmalarının söylenmesi/Katılımcılardan 1 ile tahtada bulunan sözcük sayısı aralığında 5 sayı söylemelerinin istenmesi. Tahtadaki sözcüklerin karışık olarak eğitimci tarafından numaralandırılması ve söylenen sayıları işaret eden 5 sözcüğün belirlenmesi ve bu sözcükleri kullanarak bir şiir yazmalarının istenmesi 11. Katılımcıların şiirlerini sınıfta paylaşımları 12. Katılımcıların etkinlikle ilgili düşüncelerini paylaşmaları
Farklı Devam Etseydi Nasıl Olurdu?	Korkmaz (2015)	1. Katılımcılara en çok hangi masalı, neden sevdiğiklerinin sorulması 2. Katılımcılara sevilen masalların sonlarının nasıl bittiğinin sorulması 3. Masalların farklı sonlarla biteceğinin mümkün olup olmadığının sorulması 4. Katılımcılardan “Kırmızı Başlıklı Kız” masalının anlatılmasının istenmesi 5. Anlatılan masalda gerçekleşen olayların anlatım sırasında sınıf tahtasına eğitimci tarafından not edilmesi 6. Masalın sonuna gelindiğinde, Kırmızı Başlıklı Kız ile Kurt’un karşılaştığı olayın tahtaya yazılması ve cümlelerin renkli kalemle işaretlenmesi 7. Katılımcılara “Eğer Kırmızı Başlıklı Kız olduğundan farklı olsaydı. Yani saf değil uyanık, zeki bir karakter olsaydı; Kurt’un kötü niyetini anlayarak buna göre hareket etseydi masal nasıl devam ederdi?” sorusunun yöneltilmesi 8. Katılımcılardan farklı bir son hayal etmelerinin ve bunu metne dökmelerinin istenmesi 9. Farklı bir sonla bitirilen metinlerin okunması 10. Etkinlikle ilgili katılımcıların düşüncelerinin alınması
Mektup Formları	Avcı (2013)	1. Katılımcılara en son ne zaman mektup yazdıklarının ve mektup aldıklarının sorulması 2. Mektubun özellikleri hakkında konuşulması 3. Katılımcıların mektup yazması için eğitimcinin yönergeleri vermesi 4. Yönergeler 5. Oluşturulan metinlerin sınıfta okunması 6. Katılımcıların etkinlikle ilgili düşüncelerinin alınması

Kayıp İnsan	Tonyalı (2010)	<p>1. Katılımcılara gazete okuyup okumadıklarının, gazetede genellikle hangi haberlerin olduğunun sorulması 2. Katılımcılara bir gazetede okumayı sevdiği bölümlerin hangi bölümler olduğunun sorulması 3. Katılımcılara gazetede kayıp ilanları hakkında ne düşündüklerinin sorulması 4. Katılımcılarla gazete haberlerinin ve kayıp ilanlarının özellikleri hakkında konuşulması 5. Eğitimcinin boş bir sandalyeyi sınıfın önüne koyarak sınıftaki katılımcılara ait olmayan bir isim kullanarak (örneğin Mehmet) o kişinin nerede olduğunu sorması 6. Katılımcıların sınıfta bu isimde bir kişinin olmadığını söylemesi 7. Eğitimcinin o kişiyi sormaya devam etmesi ve katılımcıların bu hayali kişinin varlığına ve kaybolduğuna inanması 8. Katılımcıların gruplar oluşturması ve bu kişinin nasıl görüldüğünü hayal etmelerinin ve bu hayali bir kâğıda/kartona çizmelerinin sağlanması 9. Katılımcıların resmin altına bu kişinin özelliklerini (kaç yaşında, saç ve göz rengi ne renk, üzerinde neler var, vb.) tanımlamalarının istenmesi 10. Eğitimcinin kayıp olan bu kişinin en son nerede görüldüğünü sorması ve katılımcıların hayal etmesini istemesi 11. Katılımcıların, kayıp kişinin özelliklerinin yanına ek bilgileri ekleyerek gazetede yayınlanacak bir kayıp ilanını kâğıt/karton üzerinde oluşturması 12. İlanların sınıfta gösterilmesi 13. Etkinlik hakkında katılımcıların görüşlerinin alınması</p>
Penceremden Gördüklerim	Korkmaz (2015)	<p>1. Katılımcıların huzurlu ve mutlu hissetmeleri için doğa sesleri içeren bir fon müziğinin açılması 2. Katılımcılara kendilerini en rahat, mutlu ve huzurlu hissettikleri yerin neresi olduğunun sorulması 3. Katılımcıların kendilerini en mutlu hissettikleri anla ilgili bir anısını anlatmasının istenmesi 4. Katılımcılarla anı türünün özellikleri hakkında konuşulması 5. Dinledikleri fon müziği eşliğinde katılımcıların kendilerini ormanda bir kulübede olduklarını hayal etmelerinin söylenmesi 6. Katılımcılardan kulübenin, eşyaların özelliklerini, kendi kişisel ve fiziksel özelliklerini hayal etmelerinin istenmesi 7. Katılımcılardan kulübede yalnız olduklarını ve dinleniyor olduklarını düşünmelerinin istenmesi 8. Katılımcılara hayallerinde dinledikleri esnada kulübenin dışından bir ses duyduklarını ve pencereden dışarı bakmalarının istenmesi 9. Katılımcıların pencereden gördüklerini anı türünde yazmalarının istenmesi 10. Metinlerin katılımcılar tarafından okunması 11. Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması</p>

Pencere Problemi: Şiir Yazma	Oral (2014)	1. Katılımcılara şiir okumayı sevip sevmediklerinin sorulması 2. Katılımcılara hangi tür şiirleri okuduklarının sorulması 3. Şiir yazmak konusunda katılımcıların düşüncelerinin alınması 4. Katılımcılara daha önce şiir yazıp yazmadıklarının sorulması 5. Katılımcılara iki aşamayı takip ederek şiir yazılacağına bilgisinin verilmesi 6. Katılımcılara birinci aşamanın anlatılması ve yönergelerin verilmesi 7. Yönergeler 8. Katılımcıların 5 kişilik gruplara ayrılmasının istenmesi 9. Katılımcıların bireysel olarak yazdıkları şiirlerin satırlarına numara vermesinin istenmesi 10. Katılımcıların şiirlerini dize dize kâğıtlarından kesmelerinin istenmesi 11. Katılımcıların aynı numaraları dizeleri bir araya getirmelerinin istenmesi 12. Katılımcıların aynı numaralı dizeleri düzenlemelerinin ve tüm dizeleri alt alta getirerek yani bir şiir meydana getirmelerinin istenmesi 13. Bitirilen şiirlerin sınıfta okunması 14. Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması
Kim, Nerede, Ne Yapmış	Korkmaz (2015)	1. Katılımcılara kitap okumayı sevip sevmediklerinin sorulması 2. Katılımcılara hangi türde kitaplar okumayı sevdiklerinin sorulması 3. Katılımcılara hikâye türünün özelliklerinin sorulması 4. Katılımcılardan alınan cevaplar doğrultusunda bir hikâyede bulunan “kişi, yer, zaman ve olay” unsurlarının sütunlar hâlinde sınıf tahtasına yazılması 5. Katılımcılardan sırasıyla her birinin seçtikleri bir sütuna hikâyede yer alabilecek bir madde yazmasının istenmesi (Bir hikâyede kim olabilir?) 6. Bütün katılımcıların hayal güçlerini kullanarak sınıf tahtasındaki sütunları doldurması 7. Sütunların doldurulmasının ardından tahtadaki maddelerin numaralandırılması 8. Sınıfın gruplara ayrılması 9. Her bir grubun her bir sütunda bulunan maddeler için kura çekerek yazacakları hikâyenin unsurlarını oluşturması 10. Grupların metinlerini tamamlaması ve metinlerin sınıfta okunması 11. Etkinlikle ilgili katılımcıların görüşlerinin alınması
Rehberli Portreler	Avcı (2013)	1. Katılımcılara hayatlarındaki sevdikleri kişilerin kim olduğunun ve bu kişileri neden sevdiklerinin sorulması 2. Katılımcılara hayatta en çok kızdıkları kişilerin kim olduğu ve niçin bu kişilere kızdıklarının sorulması 3. Eğitiminin aşağıdaki yönergeleri sırasıyla sunması ve katılımcıların bir metin ortaya koyması 4. Yönergeler 5. Katılımcıların metinlerini okunması 6. Katılımcıların etkinlikle ilgili düşüncelerini dile getirmesi

Zincir	Top (2013)	<p>1. Katılımcıların gruplara ayrılması (her grup aynı kendi içinde aynı şeyleri yapacaktır) 2. Her bir gruptaki kişi sayısı kadar farklı hikâyenin grupta yer alan katılımcılara dağıtılması (her hikâyenin konusu farklıdır) 3. Bir grupta yer alan ve her birinde farklı bir hikâye bulunan katılımcılara hikâyelerin giriş bölümlerini okumaları için bir iki dakika süre verilmesi 4. Katılımcılardan ellerindeki hikâyeleri devam ettirmelerinin istenmesi 5. Bunun için 3 dakika sürelerinin olduğunun ve süre bitiminde hikâyelerini kaldıkları yerde bırakmalarının söylenmesi 6. Sürenin sonunda tüm katılımcıların kağıdını grubunda yer alan bir sağındaki katılımcıya vermesinin söylenmesi 7. Kağıtlar bir sağa döndükten sonra katılımcılara aldıkları hikâyelere devam etmelerinin söylenmesi 8. Her katılımcı, ilk olarak kendi devam ettirdiği hikâyeyi tekrar alana kadar etkinliğe üçer dakikalık süreler halinde devam edilmesinin gereğinin belirtilmesi 9. Grup içindeki bir tur tamamlandıktan sonra her katılımcının kendi başladığı kağıdını alması 10. Her katılımcının kendi kağıdının sonuç bölümünü yazmasının söylenmesi 11. Grupça yazılan metinlerin okunması 12. Etkinlikle ilgili olarak katılımcıların görüşlerinin alınması</p>
Özgün Karakterler	Öztürk (2007)	<p>1. Katılımcılarla tahtada örnek bir karakter yaratma uygulamanın yapılması 2. Katılımcıların kâğıtlarını beş bölüme ayırması 3. Kağıtların bölümlerine sırayla; cinsiyet, fiziksel görünüş, kişilik, meslek, sevdiği uğraşların yazılması 4. Katılımcıların bu bölümleri kendi tercihlerine göre doldurması 5. Katılımcıların bu tablodan öykülerinde kullanacakları karakterlerin kişilik özelliklerini seçmesi 6. Katılımcılara düşüncelerini düzenlemeleri ve yazmaları için en az bir saat sürenin verilmesi 7. Bitirilen öykülerin sınıfta paylaşılması</p>

Düşünce Kümeleri	Öztürk (2007)	<p>1. Beyin fırtınası etkinliğinin ne olduğu ve beyin fırtınası yaparken nelere dikkat edilmesi gerektiğiyle ilgili bilgi verilmesi 2. Beyin fırtınası etkinliğinin ön yazma çalışmalarında oldukça faydalı olacağını ifade edilmesi 3. Katılımcılarla birlikte seçilecek olan örneğin “Arkadaşlık” konusu hakkında beyin fırtınası çalışmasının yapılması 4. Düşünce kümelerinin nasıl oluşturulacağı hakkında ön bilgi verilmesi 5. Eğitimci tarafından örnek bir düşünce kümesinin oluşturulması 6. Bu düşünce kümesinin oluşturulma aşamasında katılımcıların sorularla yönlendirilmesi ve örneğin “Kış” hakkında örnek düşünce kümesi çalışmasının yapılması 7. Katılımcılardan, yaşantılarında meydana gelen önemli ve ilginç olan olaylardan beşer tane yazmalarının istenmesi 8. Bu önemli ve ilginç olaylardan birini seçmelerinin ve seçtikleri konuyla ilgili beyin fırtınası ve düşünce kümeleri oluşturmalarının istenmesi 9. Katılımcılardan yapmış oldukları beyin fırtınasından ve düşünce kümelerinden faydalanarak, düşüncelerini rahatlıkla ifade edebilecekleri bir yazı yazmalarının istenmesi 10. Katılımcıların yazmış oldukları yazıların sınıfta paylaşılması 11. Etkinlikle ilgili katılımcıların düşüncelerinin alınması</p>
Özel Mülkiyet Tekniği (Yaratıcı Drama)	Peker (2015)	<p>1. Yaratıcı drama ve özel mülkiyet tekniği ile ilgili bilgi verilmesi 2. Hazırlık ve ısınma çalışmaları ile katılımcıların mekâna ve çalışmaya hazırlanması 3. Katılımcılara atölye sürecinde ele alınacak kahramanlar ve mekân ön bilgisinin verilmesi 4. Öyküde geçen mekânın katılımcılar tarafından canlandırılması 5. Mekânda bulunan nesnelere kişileştirilmesi (Özel mülkiyet tekniği) 6. Öykü karakterlerinin küçük gruplar halinde katılımcılar tarafından canlandırılması 7. İpucu nesnelere aracılığı ile öyküye düğüm noktasının eklenmesi (Özel mülkiyet tekniği) 8. Yapılan canlandırmalardan yola çıkarak öykünün sonuca bağlanması ve canlandırılması 9. Katılımcılardan yapmış oldukları etkinliklerden, canlandırmalardan yola çıkarak düşüncelerini ve duygularını ifade edebilecekleri bir öykü yazmalarının istenmesi -öykünün mekândaki bir nesnenin gözünden yazılmasının istenmesi-. 10. Dileyen katılımcıların yazmış oldukları yazıların sınıfta paylaşılması 11. Etkinlikle ilgili katılımcıların düşüncelerinin alınması</p>

15 farklı yaratıcı yazma çalışmasının uygulanmasının ardından sınıf öğretmenlerinin “Yaratıcı Yazmaya İlişkin Öz Değerlendirme” formunu doldurmasıyla veriler toplanmış ve değerlendirmeye geçilmiştir.

Araştırma süreci, öğretmenlerin ve öğrencilerinin yazma sorunları olduğunun fark edilmesiyle başlamış ve bu sorunun çözümü için yaratıcı yazmaya odaklanılmıştır. Yaratıcı yazma çalışmalarıyla oluşturulan eylem planının uygulanması sürecinde, her bir uygulamanın ardından öğretmenlerle görüşülmüştür ve uygulamalar değerlendirilmiştir. Tüm çalışmaların tamamlanmasının ardından öğretmenlerin kendilerini değerlendirmeleri istenmiş ve verilerin analizi ile süreç tamamlanmıştır.

Verilerin Analizi

“Yaratıcı Yazmaya İlişkin Öz Değerlendirme” formuyla elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin görüşleri betimlenmiştir.

Araştırma sürecinde, geçerlik ve güvenilirlik sağlamak amacıyla, araştırmacının bütün çalışmalara etkin katılımı ve rehberlik etmesi sağlanmıştır. Uygulama için seçilen çalışmaların büyük çoğunluğu, yaratıcı yazma tekniklerinin yazma becerisi için olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılan yüksek lisans ve doktora tezlerinden seçilmiştir. Yine de çalışmaların uygulama basamakları, Türkçe Öğretmenliği bölümü öğretim üyelerinin görüşleri doğrultusunda düzenlenmiştir. Araştırma sürecinde kullanılacak olan değerlendirme formu için de öğretim üyelerinin görüşleri alınmıştır.

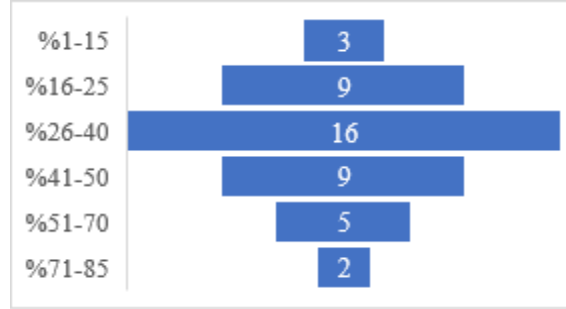
Yaratıcı yazma çalışmalarının öğretmenlere sağladığı katkılara yönelik 104 farklı görüş elde edilmiş ve bu görüşler araştırmacı tarafından 11 farklı tema altında toplanmıştır. Öğretmenlerin görüşleri, bir öğretim üyesine daha sunulmuş ve görüşler ile temaları eşleştirmesi istenmiştir. Bu sürecin sonunda araştırmacının ve öğretim üyesinin görüşleri karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmada, görüş birliği ve görüş ayrılığı formülü ile araştırmanın güvenilirliği tespit edilmiştir. Miles ve Huberman'ın (1994: 64'ten aktaran Saban, 2008: 430), “Güvenirlik = görüş birliği / görüş birliği + görüş ayrılığı” ayrılığı formülü kullanılmıştır. Bu formülde, değerlendirmeler arasındaki uyumun %90 ve üzeri çıktığı durumlarda güvenilirliğin sağlandığı kabul edilmektedir. Çalışmada, 8 görüşün temaya yerleştirilmesinde farklılık olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, çalışmanın güvenilirliği $94/94+8= 0.92$ olarak hesaplanmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Çalışma kapsamında sınıf öğretmenleriyle 15 farklı yaratıcı yazma çalışması gerçekleştirilmiştir. 30 saat süren bu çalışmaların sonunda yaratıcı yazma çalışmalarını deneyimleyen sınıf öğretmenlerine bir öz değerlendirme formu verilmiş ve kendilerini değerlendirmeleri istenmiştir. Bu bölümde, elde edilen bulgular ve bulguların yorumlanmasına yer verilecektir.

Sınıf Öğretmenlerinin Yaratıcı Yazma Çalışmalarıyla İlgili Bilgi Sahibi Olma Konusunda Kendilerini Nasıl Değerlendirdiklerine Yönelik Bulgular ve Yorum

Öz değerlendirme için ilk olarak sınıf öğretmenlerinin katılmış oldukları yaratıcı yazma çalışmalarını daha önce bilip bilmediklerini değerlendirmeleri istenmiştir. Öğretmenlerin, çalışma kapsamında katıldıkları 15 farklı yaratıcı yazma çalışmasının daha önce ne kadarını (yüzde kaçını) bildiklerine dair toplanan veriler bir grafik ile şöyle gösterilebilir:

Şekil 1: Sınıf Öğretmenlerinin Katıldıkları Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Ne Kadarını Bildiklerini Gösteren Şekil

Şekil incelendiğinde, 44 sınıf öğretmeninden 37'si katıldıkları ve bilgi aldıkları yaratıcı yazma çalışmalarının yarısını ya da daha azını bildiklerini belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenleri büyük oranda yaratıcı yazma tekniklerini bilmediklerini belirtmişlerdir. Yaratıcı yazma tekniklerinin bilinme oranının düşük olmasının sebepleri arasında öğretmenlerin bu konuda bir bilgi almaması, aldıkları bilgiyi unutmaları, uygulama yapmadıkları için çalışmaları hatırlamamaları bulunmaktadır. Bunun yanında yaratıcı yazma tekniklerinin bilinme oranının düşük olmasının bir diğer sebebi de çalışmaya katılan öğretmenlerin yaratıcı yazmaya ihtiyaç duyduğunu belirten öğretmenler arasından seçilmesidir.

Öğretmenler, yaratıcı yazma çalışmalarının ne kadarını bildiklerini ifade ederlerken bildikleri yaratıcı yazma tekniklerini de belirtmişlerdir. Bu görüşlerden bazıları şunlardır:

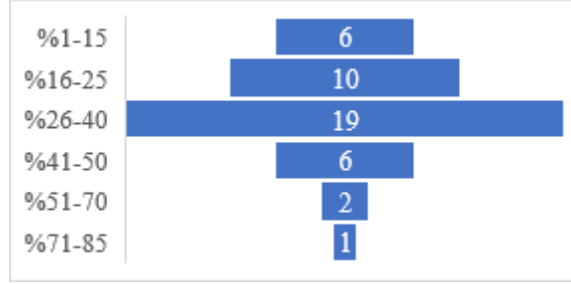
“Yarım kalan öyküyü tamamlama, sözcüklerden öykü oluşturma, resimden hareketle yazmayı biliyordum.” (Ö12)

“Metin tamamlama, serbest yazma gibi birkaç tekniği biliyordum.” (Ö13)

“Yarım bırakılmış bir metni tamamlama, karışık olarak verilen kelimelerden metin oluşturmayı biliyordum.” (Ö33)

Sınıf Öğretmenlerinin Yaratıcı Yazma Çalışmalarını Daha Önce Uygulama Durumlarına Yönelik Bulgular ve Yorum

Öz değerlendirme için ikinci olarak sınıf öğretmenlerinin, katılmış oldukları yaratıcı yazma çalışmalarını daha önce uygulayıp uygulamadıklarını değerlendirmeleri istenmiştir. Öğretmenlerin, çalışma kapsamında katıldıkları 15 farklı yaratıcı yazma çalışmasının daha önce ne kadarını (yüzde kaçını) uyguladıklarına dair toplanan veriler bir grafik ile şöyle gösterilebilir:

Şekil 2: Sınıf Öğretmenlerinin Katıldıkları Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Ne Kadarını Uyguladıklarını Gösteren Şekil

Şekil incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin katıldıkları yaratıcı yazma çalışmalarını büyük oranda sınıflarında uygulamadıkları görülmektedir. Toplam 44 öğretmenin 41'i, çalışmaların yarısını ya da daha azını kendi sınıflarında uyguladıklarını belirtmişlerdir. 3 öğretmen ise çalışmaların yarısından fazlasını sınıfında uyguladığını belirtmiştir. Bu oranlarda, çalışma kapsamına dâhil edilen öğretmenlerin sınıflarında yaratıcı yazma çalışmalarına duyanlar arasından seçilmesinin de payı vardır. Ancak bunun yanında öğretmenler teorik bilgileri var olsa bile uygulamanın nasıl yapılacağını bilmediğinden sınıflarında uygulayamadıklarını belirtmişlerdir. Bu konudaki bazı görüşler şunlardır:

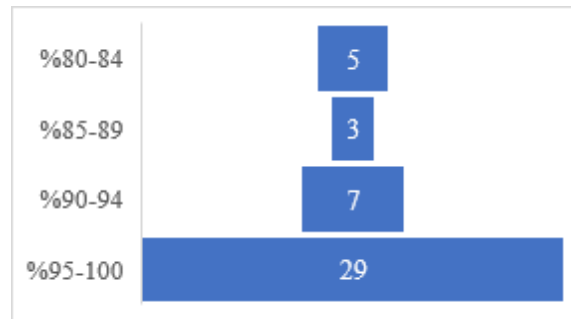
“Sınıfımda yaratıcı yazma çalışmalarını nasıl yapacağım konusunda tedirgindim.” (Ö2)

“Yaratıcı yazma çalışmalarının uygulanma aşamalarını bilmiyordum.” (Ö8)

“Yaratıcı yazma çalışmalarının küçük sınıflarda ve kalabalık sınıflarda uygulanacağını düşünmüyordum.” (Ö41)

Sınıf Öğretmenlerinin Yaratıcı Yazma Çalışmalarını Sınıfta Uygulayacak Olma Konusunda Kendilerini Nasıl Değerlendirdiklerine Yönelik Bulgular ve Yorum

Öz değerlendirme için üçüncü olarak öğretmenlerden, katılmış oldukları yaratıcı yazma çalışmalarının ne kadarını sınıflarında uygulamak istediklerini değerlendirmeleri istenmiştir. Öğretmenlerin, çalışma kapsamında katıldıkları 15 farklı yaratıcı yazma çalışmasının ne kadarını (yüzde kaçını) kendi sınıflarında uygulayacaklarına dair toplanan veriler bir grafik ile şöyle gösterilebilir:

Şekil 3: Sınıf Öğretmenlerinin Katıldıkları Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Ne Kadarını Uygulayacaklarını Gösteren Şekil

Şekil incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma çalışmalarını bilme ve uygulama oranları büyük oranda %50'nin altında kalmış olsa da öğretmenler, %80-100 arasında olmak üzere öğrenmiş oldukları yaratıcı yazma çalışmalarını sınıflarında uygulamak istediklerini belirtmişlerdir. %100'ünü uygulayacağını belirtenler dışında görüş bildiren öğretmenlerin sebepleri arasında, bazı çalışmaların öğrenciler için zor olduğu düşüncesi bulunmaktadır. Bu görüşlerden bazıları şunlardır:

“Öğrencilerin seviyesine göre bazı çalışmaları uygulamak zaman alabilir.” (Ö12)

“Bazı tekniklerin, benim öğrencilerim tarafından anlaşılması zor olacaktır.” (Ö29)

“Bazı çalışmaları, basitleştirerek sınıflarımda uygulayabilirim.” (Ö34)

Sınıf Öğretmenlerinin Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Katkısı Konusunda Kendilerini Nasıl Değerlendirdiklerine Yönelik Bulgular ve Yorum

Öz değerlendirme için son olarak öğretmenlerden, yaratıcı yazma çalışmalarının kendilerine neler kattığı konusunda bir öz değerlendirme yapmaları istenmiştir. Öğretmenlerin görüşlerinden hareketle yaratıcı yazma çalışmalarının öğretmenlere neler kattığı temalarla şöyle gösterilebilir:

Tablo 4: Yaratıcı Yazma Tekniklerinin Sınıf Öğretmenlerine Katkısına Yönelik Oluşturulan Temalar

Tema	Sıklık
Sınıf İçi Uygulamaların Yapılması Açısından	22
Öğrencilere Bilgi ve Beceri Kazandırma Açısından	17
Yazmaya Yönelik Akademik Bilgi Kazanma Açısından	13
Yazma Sürecini Öğrenme Açısından	10
Mesleki Gelişim Açısından	8
Yazma Becerisinin Gelişimi Açısından	7
Düşünce Becerisinin Gelişimi Açısından	6
Grup Olarak Yazmanın Önemi Açısından	6
Yazma Hevesi Kazandırma Açısından	6
Kişisel Gelişim Açısından	5
Hayal Gücünün Gelişimi Açısından	4
Toplam	104

Çalışmada yer alan sınıf öğretmenleri, yaratıcı yazma çalışmalarının kendilerine 11 farklı açıdan katkı sağladığını belirtmiştir. Bunlar arasında, “sınıf içi uygulamaların yapılması

açısından”, “öğrencilere bilgi ve beceri kazandırma açısından” ve “yazmaya yönelik akademik bilgi kazanma açısından” temaları diğer temalara göre daha sık olarak söylenmiştir.

Öğretmenlerin görüşlerinden hareketle oluşturulan her bir temada, öğretmenlerin belirttikleri görüşler de incelenebilir.

“*Sınıf İçi Uygulamaların Yapılması Açısından*” yaratıcı yazma çalışmalarının katkısına yönelik öğretmen görüşleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 5: “Sınıf İçi Uygulamaların Yapılması Açısından” Temasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Açıklama	Katılımcı
Bilgiyi kendimiz için ve öğrencilerimiz için farklı etkinliklerle nasıl kullanabileceğimi öğrendim.	Ö21
Bundan sonra hem kendim için hem öğrencilerim için sınıfta yaratıcı yazma çalışmalarını sıkça kullanacağım.	Ö26
Bundan sonra Türkçe derslerini sıkıcılıktan kurtarıp eğlenceli hâle getirebileceğim.	Ö28
Derslerde "Acaba ne yapsam?" sorusunu sormaya fırsat bile kalmayacak.	Ö13
Drama çalışmalarının ve yaratıcı yazma çalışmalarının etkinliklerinin sınıf ortamında rahatça uygulanabildiğini gördüm.	Ö27
Etkinlikler, Türkçe dersleri için yol gösterici oldu.	Ö14
Farklı çalışmalar görmek derslerde uygulama yaparken yardımcı olacak.	Ö19
Faydalı yazma uygulamalarının nasıl olacağını gördüm.	Ö3
Sınıf içinde eğlenceli etkinlikler için yaratıcı drama ve yaratıcı yazma etkinlikleri harmanlanmalı.	Ö25
Sınıfımda uygulayabileceğim yeni yöntemler ve teknikler öğrendim.	Ö22
Sınıfımda yaptığım yazma çalışmalarını sevdirecek yapabileceğimi öğrendim.	Ö15
Sınıfımda yaptığım yazma etkinliklerinde yazma basamaklarını uygun ve etkili olarak uygulamadığımı fark ettim.	Ö33
Sınıfımdaki etkinlikleri nasıl çeşitlendireceğim konusunda oldukça fazla bilgi sahibi oldum.	Ö23
Sınıfta yazma çalışmalarını defalarca yaptım. Ama uygulamalarda sorunlarım varmış.	Ö28
Sunuş yoluyla öğretimin sıkıcı atmosferini buluş yoluyla öğretim teknikleriyle aşabileceğimizi bir kez daha anladım.	Ö25
Tekniklerin başkaları tarafından uygulandığını ve tez gibi araştırma sonuçlarıyla yayınlandığını öğrendim. Uygulama noktasında tereddüt yaşamayacağım.	Ö29

Yaratıcı yazma çalışmalarının belli bir istikrar ve devamlılık içinde olması gerektiğinin farkındaydım ama bu kadar etkili ve eğlenceli olduğunu yeni fark ettim.	Ö11
Yaratıcı yazma ile okulda yazma etkinlikleri konusunda ne kadar yetersiz olduğumu fark ettim.	Ö27
Yaratıcı yazma tekniklerini sınıfımda nasıl uygulayacağımı öğrendim.	Ö35
Yazma çalışmaları için çocukların küçük olduğunu, hazır olmadığını düşünürdüm. Şimdi ise her sınıf seviyesinde yazma çalışmaları yapabileceğimi anladım.	Ö28
Yazma çalışmalarını sınıfımda nasıl uygulayacağım konusunda ışık tuttu.	Ö9
Yazmada mekânın (dışarıda, göl kenarında) etkisini fark ettim. Bundan sonra sadece sınıfta yazdırmayacağım.	Ö42
Toplam	22

Tabloya göre, öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde, yaratıcı yazma tekniklerinin, öğretmenlerin sınıf içinde uygulama yapmalarına katkı sağlayacağı görülmektedir. Yapılan çalışmayla, öğretmenler, yaratıcı yazma tekniklerine yönelik sınıf içindeki yanlış ya da eksik uygulamalarını fark etmişler, sınıf içinde nasıl uygulama yapmaları gerektiğini anlamışlardır.

“Öğrencilere Bilgi ve Beceri Kazandırma Açısından” yaratıcı yazma çalışmalarının katkısına yönelik öğretmen görüşleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 6: “Öğrencilere Bilgi ve Beceri Kazandırma Açısından” Temasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Açıklama	Katılımcı
Bu çalışmaları düzenli olarak uyguladığımda, öğrencilerimin zevk alarak, yaratıcılıklarını ortaya koyarak yazacaklarını düşünüyorum.	Ö20
Çocuklarıma daha farklı ve ilgi çekici yollarla yazı yazmayı sevdirebileceğimi düşünüyorum.	Ö17
Çocukların hayal dünyasını nasıl diri tutacağımı ve zenginleştireceğimi kavradım.	Ö22
Hâlâ kendimi yazı yazmak konusunda çok çok başarılı bulmuyorum ama bundan sonra öğrencilerime yazma konusunda yol gösterici olabileceğim.	Ö24
Öğrencilerim artık kendilerini daha etkili ifade edebilecekler.	Ö40
Öğrencilerimin yazma ya da konuşma sırasında söyledikleri farklı fikirlerin yaratıcı düşünceye örnek olduğunu fark ettim.	Ö9
Öğrencilerimin yazmaya karşı ilgisini arttırmak için önemli bilgiler edindiğimi düşünüyorum.	Ö31

Öğrencilerin düşüncelerini kâğıda aktarmalarında hangi yolları izleyebileceklerini öğrendim.	Ö36
Öğrencilerin yaratıcılığını ortaya koymaları için güzel teknikler öğrendim.	Ö8
Öğrencilerin yazma becerisini geliştirecek yeni teknikler öğrendim, ufukum açıldı.	Ö14
Öğrendiğim yazma teknikleri sayesinde öğrencilerimi yazma alanında geliştirebileceğimi fark ettim.	Ö16
Sınıfta eleştirel ve yaratıcı düşünmeye ilişkin çocukların zihinlerinde soru işaretleri yaratmak istiyorsak yaratıcı yazma bulunmaz bir fırsat.	Ö25
Yaratıcı yazma çalışmalarıyla okuma ve yazma sevgisini daha rahat aşılatabileceğimi fark ettim.	Ö39
Yaratıcı yazma çalışmalarının sınıfta okuduğunu anlamlandırma konusunda sıkıntı yaşayan öğrencilerime çözüm olacağını düşünüyorum.	Ö4
Yaratıcı yazma etkinlikleriyle çocukların iç dünyalarına dokunabileceğimi fark ettim.	Ö21
Yaratıcı yazma kazanımlarıyla birçok derste istenilen kazanımların öğrencilere kazandırılabilirliğini fark ettim.	Ö6
Yazma becerisini geliştirmek için neler yapılabilir, bunları öğrendim.	Ö32
Toplam	17

Tabloya göre, öğretmenler yaratıcı yazma çalışmalarına katılmalarının ardından, kendi öğrencilerinin yazma becerisini, hayal gücünü ve yaratıcılığını nasıl geliştireceklerine dair bilgi ve beceri kazanmışlardır.

“Yazmaya Yönelik Akademik Bilgi Kazanma Açısından” yaratıcı yazma çalışmalarının katkısına yönelik öğretmen görüşleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 7: “Yazmaya Yönelik Akademik Bilgi Kazanma Açısından” Temasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Açıklama	Katılımcı
Bilmediğim teknikler öğrendim.	Ö12
Bilmediğim ve bilip de unuttuğum birçok yazma tekniği öğrendim.	Ö29
Çok güzel teknikler öğrendim.	Ö20
Öğretim yöntemlerine ilişkin beni zenginleştirdi.	Ö25
Yaratıcı yazma konusunda çok daha bilgili olduğumu hissediyorum.	Ö22
Yaratıcı yazma konusunda çok fazla eksikliğim olduğunu gördüm.	Ö43
Yaratıcı yazma konusunda eksik ya da yanlış öğrendiklerim olduğunu öğrendim.	Ö27

Yaratıcı yazma konusunda kendimi eğitimi hissediyorum.	Ö28
Yaratıcı yazma konusunda yapılmış olan tezler hakkında bilgi sahibi oldum, bu tezleri ayrıntılı olarak incelemeyi düşünüyorum.	Ö12
Yaratıcı yazma tekniklerini öğrendim.	Ö2
Yaratıcı yazmada neyi-nasıl yapacağım konusunda, uygulamalı çalışmalar sayesinde zihnimde tam olarak oturabildim.	Ö15
Yazma yöntem ve tekniklerini Hocalarımızın tezleriyle de daha ayrıntılı görme fırsatım oldu.	Ö15
Yeni yeni yazma teknikleri öğrendim.	Ö27
Toplam	13

Tabloya göre, yaratıcı yazma çalışmalarına katılan öğretmenler yazma konusundaki eksik ya da yanlış uygulamalarını fark etmişler; yaratıcı yazma çalışmalarıyla ilgili farklı teknikler öğrenmişlerdir.

“Yazma Sürecini Öğrenme Açısından” yaratıcı yazma çalışmalarının katkısına yönelik öğretmen görüşleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 8: “Yazma Sürecini Öğrenme Açısından” Temasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Açıklama	Katılımcı
Uygun yöntemler ve yönelim sağlandığında yazmanın ne kadar güzel ve kolay bir yazma süreci olduğunu anladım.	Ö31
Yaratıcı yazma çalışmaları uyguladığımı sanıyordum ancak yazmaya hazırlık bölümünü hiç yapmıyordum.	Ö33
Yazı yazmak benim için zor bir işti. Öğrendiğimiz tekniklerle bir yol izleyerek yazılabileceğini öğrendim.	Ö24
Yazı yazmanın doğru tekniklerle daha eğlenceli bir süreç olabileceğini öğrendim.	Ö8
Yazı yazmanın sadece eline kalemi, kâğıdı eline alıp yazmaktan ibaret olduğunu sanıyordum.	Ö24
Yazma öncesindeki hazırlık ya da ısınma çalışmalarının ne kadar önemli olduğunu anladım.	Ö25
Yazma uygulamalarında işlem basamaklarının bölümlere ayrılması gerektiğini gördüm.	Ö37
Yazmanın aşamalarını öğrendim.	Ö18
Yazmanın hazırlık, uygulama ve geliştirme basamakları olduğunu fark ettim.	Ö38

Yazmanın tekniğini, yol haritasını, kullanacağım malzemeyi yaratıcı yazma çalışmalarımıyla kazandım.	Ö34
Toplam	10

Tabloya göre, öğretmenler yaratıcı yazma çalışmalarına katıldıktan sonra yazmanın bir süreç olduğunu; bu süreçte hazırlık yapmanın önemli olduğunu; yazmanın aşama aşama ilerlediğini fark etmişlerdir.

“*Mesleki Gelişim Açısından*” yaratıcı yazma çalışmalarının katkısına yönelik öğretmen görüşleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 9: “*Mesleki Gelişim Açısından*” Temasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Açıklama	Katılımcı
"Bu neden aklıma gelmedi!" dediğim etkinlikler karşına çıktı. Bunlar benim için çok faydalı çalışmalar oldu.	Ö7
Çalışmalar beni daha istekli ve değişimi isteyen bir öğretmen olmaya yöneltti.	Ö17
Daha önceki yazma etkinliklerim bilinçli olmuyordu ya da eksik bir şeyler kalıyordu. Bundan sonra daha bilinçli farklı çalışmalar yapabileceğim.	Ö6
Derslerde kullandığım tekniklere yeni eklemeler yaptım.	Ö5
Öğrencilerimle uygulamadan önce yaratıcı yazma tekniklerini ben deneyimlediğim için onlar için daha verimli olacağım.	Ö19
Öğrencilerimle uygulayabileceğim etkinlikleri daha da geliştirme fırsatı buldum.	Ö8
Yaratıcı yazma çalışmalarını ne kadar ihmal ettiğimi anladım.	Ö32
Yeniliğe açık, gelişim gösteren, farklı şeyler denemeyi seven bir öğretmen olarak bu çalışmalar bana çok şey kattı.	Ö13
Toplam	8

Tabloya göre, öğretmenlerin yaratıcı yazma çalışmalarına katılmaları, kendilerinin meslekî anlamda bilgi sahibi olmalarına ve yazma konusunda kendilerini geliştirmelerine katkı sağlamıştır.

“*Yazma Becerisinin Gelişimi Açısından*” yaratıcı yazma çalışmalarının katkısına yönelik öğretmen görüşleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 10: “Yazma Becerisinin Gelişimi Açısından” Temasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Açıklama	Katılımcı
Bu konuda benim bile çok eksiğim varken öğrencilere bir şeyler katmaya çalışmak saçmaymış. Kendimi yazma konusunda geliştirdim.	Ö30
Bundan sonra daha kolay bir şekilde yazabileceğimi fark ettim.	Ö1
Çalışmalar yazma becerimi geliştirdi. Artık yazarken daha dikkatliyim.	Ö29
Hiç yazma becerisi olmayan birinin bile oldukça iyi yazılar yazabileceğini fark ettim.	Ö12
Kendi tezimi yazarken öğrendiğim yazma tekniklerinin faydalı olacağına inanıyorum.	Ö3
Kendi yazdıklarımın yeterli olmadığını anladım. Şimdi daha iyiyim.	Ö26
Yazma konusunda bugüne kadar cesaret edip yazmadığım şiir türünü bile deneme fırsatım oldu. Ve yazdığım şiir hiç de fena sayılmazdı.	Ö30
Toplam	7

Tabloya göre, öğretmenler yaratıcı yazma çalışmalarına katıldıktan sonra yazma becerilerinin gelişmiş olduğunu düşünmektedirler. Yazma çalışmaları öğretmenlerin nasıl ve daha kolay yazabilecekleri konusunda öğretmenlere katkı sağlamıştır.

“Düşünce Becerisinin Gelişimi Açısından” yaratıcı yazma çalışmalarının katkısına yönelik öğretmen görüşleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 11: “Düşünce Becerisinin Gelişimi Açısından” Temasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Açıklama	Katılımcı
Düşünce gücümü geliştirdi.	Ö18
Düşünce sınırlarımın nasıl genişlediğini fark ettim.	Ö34
Düşüncelerime sınır koymamam gerektiğini fark ettim.	Ö40
Öğrencileri düşünmeye nasıl sevk edeceğimi öğrendim.	Ö5
Yazma öncesinde farklı düşünceler üretmenin önemini anladım.	Ö36
Yazmanın düşünceyi nasıl geliştirdiğini fark ettim.	Ö10
Toplam	6

Tabloya göre, yaratıcı yazma çalışmaları, öğretmenlerin düşünme becerisini geliştirmeye katkı sağlamıştır.

“Grup Olarak Yazmanın Önemi Açısından” yaratıcı yazma çalışmalarının katkısına yönelik öğretmen görüşleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 12: “Grup Olarak Yazmanın Önemi Açısından” Temasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Açıklama	Katılımcı
Grup çalışmalarının çok eğlenceli olduğunu fark ettim.	Ö44
Grup çalışmalarının önemini gördüm.	Ö25
Grup çalışmalarının ve işbirliğinin sonucunda çok güzel sonuçlara ulaşıldığını gördüm.	Ö27
Grup çalışmalarıyla neler ortaya çıkabileceğini deneyimledim.	Ö6
Grup çalışmalarıyla yazma için iletişim kurmanın değerini anladım.	Ö28
Grup çalışmasının önemini anladım.	Ö41
Toplam	6

Tabloya göre, yaratıcı yazma çalışmalarına katılan öğretmenler, grup olarak yazma çalışması yapmanın önemli ve eğlenceli olduğunu fark etmişlerdir.

“Yazma Hevesi Kazandırma Açısından” yaratıcı yazma çalışmalarının katkısına yönelik öğretmen görüşleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 13: “Yazma Hevesi Kazandırma Açısından” Temasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Açıklama	Katılımcı
Daha iyi yazabilmek için yazma konusunda heveslendim.	Ö10
Yaratıcı yazma çalışmalarının yazma hevesini ne kadar arttırdığını hissettim.	Ö33
Yazma çalışması yapmak için sabırsızlanıyorum.	Ö44
Yazma isteği duymaya başladığımı hissediyorum.	Ö19
Yazmak için bir istek duyduğumu hissettim.	Ö40
Yazmaya olan kaygım azaldı, yazma isteğim arttı.	Ö2
Toplam	6

Tabloya göre, yazma çalışmalarına katılan öğretmenlerin, yazma konusunda duydukları heves artmış; yazma konusunda daha az kaygı duymaya başlamışlardır. Öğretmenler, çalışmalardan sonra “yazmak isteğini” hissetmeye başladıklarını ifade etmişlerdir.

“*Kişisel Gelişim Açısından*” yaratıcı yazma çalışmalarının katkısına yönelik öğretmen görüşleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 14: “*Kişisel Gelişim Açısından*” Temasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Açıklama	Katılımcı
Bu çalışmalar bana her zaman bir öğrenci gibi davranmam gerektiğini hissettirdi.	Ö21
Bu çalışmalar sadece yazı dünyamı değil düşünce ve hayal dünyamı da geliştirip farklı bakış açıları kazandırdı.	Ö17
Yaratıcı yazma çalışmaları insanın özgürce kendini ifade etmesine imkân sağladığı için çalışmalar rahatlamama, rahatça yazmama yardımcı oldu.	Ö26
Yazmak süreklilik arz eden bir eylemdi. O yüzden sürekli okumalıyız ve yazmalıyız. Bunu fark ettim.	Ö10
Yazmaya olan farkındalığım arttı.	Ö15
Toplam	5

Tabloya göre, öğretmenler yaratıcı yazma çalışmalarının kendilerinde yazmaya yönelik farkındalık kazandırma, daha rahat yazma gibi konularda kişisel olarak kendilerini geliştirdiğini belirtmişlerdir.

“*Hayal Gücünün Gelişimi Açısından*” yaratıcı yazma çalışmalarının katkısına yönelik öğretmen görüşleri bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 15: “*Hayal Gücünün Gelişimi Açısından*” Temasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Açıklama	Katılımcı
Bizim hayal gücümüz bir yerde tıkanrsa da çocukların büyük bir heyecanla yaratıcı yazabileceklerini öğrendim.	Ö26
Çalışmalar hayal gücümün farkına varmamı sağladı.	Ö18
Hayal gücümün sınırı olmadığını fark ettim.	Ö26
Yaratıcı yazma çalışmalarının hayal gücünü ve yaratıcılığı ne kadar geliştirdiğini deneyimledim.	Ö33
Toplam	4

Tabloya göre, öğretmenler yaratıcı yazma çalışmalarının ardından kendi hayal güçlerinin farkına varmışlar; yazma çalışmalarının hayal gücünü geliştirdiğini fark etmişlerdir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Yazma becerisi, dört temel dil becerisi arasında yer alan ve diğer dil becerilerine göre daha sonra, daha zor, daha yavaş gelişen ve öğrencilerin de bu beceriyi kazanmada güçlük yaşadıkları bir beceridir (Bayat, 2014; Demir, 2011; Karatay, 2011; Şahin, 2016). Öğrencilerin yazma becerisini sevmeleri, kazanabilmeleri ve geliştirebilmeleri için öğretmenlerin yazma ile ilgili bilgi sahibi olmaları, güncel bilgileri takip etmeleri, farklı yazma yöntem ve tekniklerini sınıflarında uyguluyor olmaları gerekmektedir. Öğretmenlerin bilmesi ve uygulaması beklenen yazma çalışmalarından birisi de yaratıcı yazma teknikleridir. Ancak araştırma sonuçları incelendiğinde, öğretmenlerin bu konuda eksikleri olduğu görülmektedir. Örneğin Güney'in (2016: 979) çalışmasında, öğretmenlerin en zorlandıkları çalışmalardan birisinin yaratıcı yazma olduğu belirtilmektedir. Bunun nedeni sorgulandığında, Akkaya'nın (2014: 1496) çalışmasında da görüldüğü gibi, öğretmenlerin çoğunun daha önce yaratıcı yazma çalışmalarına katılmamış olduklarıyla karşılaşmaktadır. Oysa öğretmenlerin sınıflarında uygulama yapabilmeleri için öncelikle kendilerinin bilgi ve özellikle de deneyim sahibi olmaları önemlidir. Yaratıcı yazma çalışmalarında öğretmenlerin en önemli rolünün öğrencilere rehberlik etmek ve onlarla birlikte yazma çalışmalarına katılmak olduğu düşünüldüğünde (Temizkan, 2010: 636) öğretmenlerin yazma çalışmalarını deneyimlemelerinin önemi daha iyi anlaşılmaktadır. Yaratıcı yazma çalışmalarını deneyimleyen bir öğretmen, Göçen'in (2018: 630) belirttiği gibi, teorik bilgisini pratiğe dökerek, edindiği anlamlı bilgiyi ne zaman, hangi durumlarda ve nasıl kullanabileceğinin farkına varacaktır. Böylece, kendi yaşadığı sorunlardan hareketle öğrencileriyle yapacağı uygulamalarda daha dikkatli olacaktır.

Sözü edilen gereklerle ve önemle araştırma kapsamında, 44 sınıf öğretmeniyle 15 farklı yaratıcı yazma çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışmaların ardından, sınıf öğretmenleri yaratıcı yazma çalışmalarını uygulama açısından ve yaratıcı yazma çalışmalarının kendilerine neler kattığı açısından kendilerini değerlendirmişlerdir.

Öğretmenlerin yaratıcı yazma konusunda yaptıkları öz değerlendirmeleri incelendiğinde şu sonuçlara ulaşılmaktadır:

Araştırmada yer alan sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğu, yaratıcı yazma tekniklerini bilmediklerini ve sınıflarında uygulamadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler, yarım kalan bir metni tamamlama, verilen kelimelerden metin oluşturma gibi birkaç yaratıcı yazma tekniğini bildiklerini ifade etmişlerdir. Aşıkcan ve Pilten (2016: 264-265), sınıf öğretmenlerinin sınıflarında yazma çalışmalarını uyguladıklarını ancak sürece dayalı yaklaşımlardan haberdar olmadıklarını bulgulamıştır. Akkaya'nın (2014: 1493) çalışmasında, öğretmenler yaratıcı yazmaya yönelik ön bilgilerinin olduğunu ve sınıflarında yaratıcı yazma etkinliklerini uyguladıklarını ifade etmişlerdir. Ancak öğretmenler, hangi yaratıcı yazma tekniklerini uyguladıklarına dair net ifadeler kullanamamışlardır. Ayrıca öğretmenlerin çoğunluğu yaratıcı yazmayı "yarım kalmış bir hikâyeyi tanımlamak" olarak ifade etmişlerdir. Tüm bunlar, öğretmenlerin yaratıcı yazma sürecine ilişkin net bilgilere sahip olmadıklarını göstermektedir. Özel ve Bayındır'ın (2015: 354) çalışmasında da öğretmenlerin çoğu yaratıcılığı geliştirici dersler uyguladıklarını belirtmişlerse de öğretmenlerin yaratıcı davranışlara ve örneklerine katılım düzeyleri ile bu durum paralellik göstermemektedir. Bu bağlamda, bu araştırmada ve

farklı araştırmalarda, öğretmenlerin yaratıcı yazma teknikleri konusunda bilgi ve uygulama eksiklerinin olduğu görülmektedir.

Çalışmada, yaratıcı yazma çalışmalarının öğretmenler tarafından bilinme ve uygulanma durumları birlikte incelendiğinde ise, öğretmenlerin bildikleri yaratıcı yazma tekniklerini de bütünüyle sınıflarında uygulamadıkları anlaşılmaktadır. Yaratıcı yazma çalışmalarının yarısını ve fazlasını bildiğini söyleyen öğretmen sayısı ile çalışmaların yarısını ve fazlasını uyguladığını söyleyen öğretmen sayısında farklılık olduğu, çalışmaları uyguladığını belirten öğretmen sayısında azalma olduğu görülmektedir. Akkaya'nın (2014: 1497) çalışmasında da sınıflarında yaratıcı yazma çalışması yapan öğretmenlerin sayısının oldukça az olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Maltepe'ye (2006: 191) göre de öğrencileri yaratıcı yazmaya yöneltebilecek yazma uyarıları, yazma sürecinde yeterince kullanılmamaktadır. Buna göre, bu araştırmada ve farklı araştırmalarda, öğretmenlerin yaratıcı yazma tekniklerini bilmedikleri ve bildikleri teknikleri de sınıflarında uygulamadıkları görülmektedir.

Sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma çalışmalarını bilme ve uygulama oranları büyük oranda %50'nin altında kalmış olsa da öğretmenler, katıldıkları çalışmaların ardından %80-100 arasında olmak üzere öğrenmiş oldukları yaratıcı yazma çalışmalarını sınıflarında uygulamak istediklerini, bir başka deyişle uygulayacaklarını belirtmişlerdir. Akkaya'nın (2014: 1493) çalışmasında da öğretmenlerin yaratıcı yazmaya yönelik teorik bilgisi yeterli olmasa da yaratıcı yazma yaklaşımlarını öğrenmeye ve uygulamaya karşı istekli oldukları belirtilmektedir. Bu bağlamda, öğretmenlerin kendilerine yaratıcı yazma konusunda verilecek eğitimlere katılmak isteyecekleri düşünülmektedir.

Öğretmenlerin öğrendikleri yaratıcı yazma tekniklerini niçin sınıflarında uygulamak istedikleri ise, öğretmenlerin öz değerlendirmelerinin incelenmesiyle anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin 15 yaratıcı yazma çalışmasına katılmalarının ardından, yaratıcı yazma çalışmalarının kendilerine kattıkları konusunda yaptıkları öz değerlendirmeleri incelendiğinde, yaratıcı yazma çalışmalarının öğretmenlere 11 farklı başlıkta katkı sağladığı görülmektedir. Yaratıcı yazma çalışmaları öğretmenlere, “Sınıf İçi Uygulamaların Yapılması”, “Öğrencilere Bilgi ve Beceri Kazandırma”, “Yazmaya Yönelik Akademik Bilgi Kazanma”, “Yazma Sürecini Öğrenme”, “Mesleki Gelişim”, “Yazma Becerisinin Gelişimi”, “Düşünce Becerisinin Gelişimi”, “Grup Olarak Yazmanın Önemi”, “Yazma Hevesi Kazandırma”, “Kişisel Gelişim”, “Hayal Gücünün Gelişimi” açısından katkı sağlamaktadır. Her bir başlık ayrı ayrı incelendiğinde şu sonuçlara ulaşılabilir:

Öğretmenler yaratıcı yazma çalışmalarına katılarak yaratıcı yazma tekniklerine yönelik sınıf içindeki yanlış ya da eksik uygulamalarını fark etmişler; sınıf içinde nasıl uygulama yapmaları gerektiğini anlamışlar; kendi öğrencilerinin yazma becerisini, hayal gücünü ve yaratıcılığını nasıl geliştireceklerine dair bilgi ve beceri kazanmışlar; yaratıcı yazma çalışmalarıyla ilgili farklı teknikler öğrenmişlerdir. Öğretmenler, yaratıcı yazma çalışmalarıyla, yazmanın bir süreç olduğunu; bu sürece hazırlık yapmanın önemli olduğunu; yazmanın aşama aşama ilerlediğini fark etmişlerdir. Yazma çalışmalarında, yazma sürecinin %80'ini oluşturması sebebiyle, yazmaya hazırlık aşaması çok önemlidir ve bu süreç, metnin kendisinden daha önemlidir (Personke ve Johnson, 1987'den aktaran Öztürk, 2007; Tabak ve Göçer, 2013; Tekşan, 2011). Buna rağmen yazmaya hazırlık sürecine yeterince zaman ayrılmadığı (Maltepe,

2006: 191) bilinmektedir. Aşıkcan ve Pilten'in (2016: 265) çalışmasında da sınıf öğretmenlerinin yazmaya hazırlık sürecine zaman ayırmadıkları ve bu süreçte öğrencilerin etkin olmadığı görülmektedir. Bu çalışma kapsamında, öğretmenler yaratıcı yazma çalışmalarını deneyimlemişler ve yazmaya hazırlık bölümünün önemli olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenler, çalışmalar aracılığıyla meslekî anlamda bilgi sahibi olmuşlar ve yazma konusunda kendilerini geliştirmişlerdir. Ayrıca öğretmenler, kendi yazma becerilerinin gelişmiş olduğunu da düşünmektedirler. Yazma çalışmaları öğretmenlerin nasıl ve daha kolay yazabilecekleri konusunda da öğretmenlere katkı sağlamıştır. Yaratıcı yazma çalışmalarının, yazma becerisinin gelişimine olumlu etkisinin olduğu farklı çalışmalarda da ortaya konmaktadır (İnal, 2006; Memiş, Sever ve Bozkurt, 2016; Öztürk, 2007; Susar Kırmızı, 2015). Çalışmalarla, düşünme becerilerinin geliştiğini ifade eden öğretmenler, grup olarak yazma çalışması yapmanın önemli ve eğlenceli olduğunu da fark etmişlerdir. Göçen'in (2018) çalışmasında da öğretmenler, yaratıcı yazma tekniklerinin olumlu özellikleri arasında çalışmaların, grup çalışmasına imkân verdiğini belirtmişlerdir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin yazma konusunda duydukları heves artmış; yazma konusunda daha az kaygı duymaya başlamışlardır. Öğretmenler, çalışmalardan sonra "yazmak isteğini" hissetmeye başladıklarını ifade etmişlerdir. Süreç temelli ve yaratıcı yazma çalışmalarının yazma kaygısını azalttığı, yazma çalışmalarının yazma eğilimine ve isteğine olumlu etkisinin olduğu farklı çalışmalarla da ortaya konmaktadır (Avcı, 2013; Bayat, 2014; Öztürk, 2007; Yaylı, 2009). Öğretmenler, yaratıcı yazma çalışmalarının kendilerinde yazmaya yönelik farkındalık kazanma, daha rahat yazma gibi konularda kişisel olarak da kendilerini geliştirdiğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler, yaratıcı yazma çalışmalarının ardından kendi hayal güçlerinin farkına varmışlar; yazma çalışmalarının hayal gücünü geliştirdiğini fark etmişlerdir. Akkaya'nın (2014: 1494) çalışmasında yer alan öğretmenler de yaratıcı yazma tekniklerinin özellikle hayal ve düşünce gücünü geliştirmesi sebebiyle diğer tekniklerden ayrıldığını belirtmişlerdir.

Çalışma kapsamında, yaratıcı yazma çalışmalarını bilmeyen, uygulamayan öğretmenlerin çalışmalarla kendilerini farklı açılardan geliştirdiği ve bu çalışmaları sınıflarında uygulamak istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçta, öğretmenlerin tıpkı bir öğrenci gibi bu süreci deneyimlemiş olmasının etkisi büyüktür ki öğretmenler bunu da öz değerlendirmelerinde belirtmişlerdir. Çalışma kapsamında öğretmenlere yalnızca yaratıcı yazmaya yönelik teorik bilgi verilmiş olsaydı, bilginin unutulması, anlamlandırılmaması, öneminin kavranmaması gibi durumlar söz konusu olabilirdi. Ancak sınıf öğretmenlerinin kendi deneyimledikleri yaratıcı yazma teknikleri, yazma konusunda kendi yaşadıkları sorunları nasıl çözebileceklerini ve yaratıcı yazma sürecinin aşamalarının nasıl yürütüleceğini görmelerine, öğretmenlerin kendi uygulamalarında yaptıkları yanlışların ya da eksiklerin neler olduğunu fark etmelerine yardımcı olmuştur. Tüm bunlar, öğretmenlerin yaratıcı yazma çalışmaları sonrasındaki öz değerlendirmelerinden anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin öz değerlendirmelerindeki cümlelerde "fark ettim, anladım" gibi fiilleri sıklıkla kullanmış olmaları kendilerinin yaşayarak öğrenmiş olduklarını göstermektedir. Ayrıca yazmadığını düşünen ya da farklı metin türleri üzerinde yazmayı denemeyen öğretmenlerin yazmayı deneyimlemelerinin, sınıfta yazmadığını gördükleri öğrenciler için neler yapılabileceğinin farklı yollarını aramalarına katkı sağlayacağı öğretmenlerin dönütlerinden anlaşılmaktadır.

ÖNERİLER

Çalışma kapsamında, yazma becerisi konusunda sorunlar yaşayan, yaratıcı yazma çalışmaları konusunda çoğunlukla bilgi sahibi olmayan ve sınıflarında uygulama yapmayan sınıf öğretmenlerinin, yaratıcı yazma çalışmalarını deneyimlemelerinin ardından öğretmenlerin, yaratıcı yazma çalışmalarının düşünme becerisine, hayal gücüne, yazma tutumuna, yazma becerisine olumlu etkileri olduğunu fark ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin yaratıcı yazma çalışmalarına katılmalarıyla kendi yaratıcılıkları, düşünme ve hayal güçleri, yazma becerileri gelişmiştir. Yaşayarak öğrenen öğretmenler, yaratıcı yazma çalışmalarını kendi sınıflarında uygulama isteği duymuşlardır. Sınıf öğretmenleriyle gerçekleştirilen bu çalışma Türkçe öğretmenleriyle de gerçekleştirilebilir. Öğretmenlerin sınıflarında uygulama yapmaları yoluyla çok sayıda öğrenciye de dolaylı olarak ulaşılmış olur.

Çalışmanın olumlu sonuçları göz önünde bulundurulduğunda, öğretmenlerin yaratıcı yazma yaklaşımları hakkında bilgi sahibi olmalarına ve uygulama yapmalarına yönelik çalışmaların artırılması gerektiği söylenebilir. Böylece, öncelikle öğretmenlerin ve onların sınıflarında yapacakları uygulamalarla dolaylı olarak öğrencilerin yaratıcılığı, düşünme becerisi, hayal gücü, yazma tutumu, yazma başarısı olumlu olarak gelişecektir.

KAYNAKÇA

- Ak, E. (2011). *Yaratıcı yazma tekniklerinin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersindeki yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Akkaya, N. (2011). İlköğretim 6. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının Türkçe dersine yönelik tutuma etkisi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 311-319.
- Akkaya, N. (2014). Sınıf öğretmenlerinin yaratıcı yazma sürecine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(4), 1487-1504.
- Aktaş, Ş., & Gündüz, O. (2004). *Yazılı ve sözlü anlatım kompozisyon sanatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Arı, G. (2010). Altıncı ve yedinci sınıf öğrencilerinin yazdığı hikâye edici metinlerin değerlendirilmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, XXVII, 43-75.
- Aşıkcan, M., & Pilten, G. (2016). Sınıf öğretmenlerinin yazılı anlatım çalışmalarının süreç temelli yazma modeli odaklı değerlendirilmesi. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 255-276.
- Avcı, A. S. (2013). *Yaratıcı yazma etkinliklerinin 8. sınıf öğrencilerinin yazma eğilimleri ve yazma kaygılarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Niğde Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Bağcı, H. (2011). Yazılı anlatım ve unsurları. M. Özbay (Ed.), *Yazma eğitimi* (s. 85-124). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

- Bayat, N. (2014). Sürece dayalı yazma yaklaşımının yazma başarısı ve kaygısı üstündeki etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(3), 1123-1141.
- Beydemir, A. (2010). *İlköğretim 5. sınıf Türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara, yaratıcı yazma ve yazma erişimine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Bircan Manay, E. (2017). *Kelime ağı yönteminin ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin yazmaya karşı tutumlarına ve yazma özyeterlik algısına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Calp, M. (2013). Serbest ve yaratıcı yazma tekniğine göre oluşturulan kompozisyonların yazılı anlatımın niteliği ve puanlama tekniği açısından karşılaştırılması. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(9), 879-898.
- Demir, T. (2011). *İlköğretim öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ile yazma özyeterlik algısı ve başarı amaç yönelimi türleri ilişkisinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Göçen, G. (2018). Öğretmenlerin yaratıcı yazma tekniklerine yönelik değerlendirmeleri: Bir eylem araştırması. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 9(16), 625-677.
- Gündüz, O., & Şimşek, T. (2016). *Anlatma teknikleri 2 Uygulamalı yazma eğitimi el kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Güney, N. (2016). Öğretmenlerin yazma eğitimine yönelik düşünceleri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 5(2), 970-985.
- İnal, S. (2006). *Yabancı dil öğretimindeki hedeflerin gerçekleştirilmesinde "Clustering" yazılı anlatım tekniğinin öğrenci tutumu ve başarısı üzerindeki etkileri*. Yayınlanmamış doktora tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- İşeri, K., & Ünal, E. (2012). Türkçe öğretmen adaylarının yazma kaygı durumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 67-76.
- Karakuş, İ. (2005). *Türkçe, Türk dili ve edebiyatı öğretimi*. Ankara: Can Reklamevi.
- Karatay, H. (2011). 4+1 planlı yazma ve değerlendirme modelinin öğretmen adaylarının yazılı anlatım tutumlarını ve yazma becerilerini geliştirmeye etkisi. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(3), 1029-1047.
- Koçyiğit, B. K., & Sefer, G. D. (2005). *Süreç değerlendirme yaklaşımlarıyla yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir çalışma: Benim öykülerim*. Eğitimde İyi Örnekler Konferansı, Sabancı Üniversitesi, İstanbul.
- Korkmaz, G. (2015). *Yaratıcı yazma yönteminin 6. sınıf öğrencilerinin yazma öz yeterlik algularına, yazmaya ilişkin tutumlarına ve yazma becerisi akademik başarılarına etkisi*.

- Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.* Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Kurudayıoğlu, Ö., & Karadağ, Ö. (2010). İlköğretim öğrencilerinin yazılı anlatımlarının konu seçimleri açısından incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(13), 192-207.
- Küçük, S. (2007). *Yazılı anlatım ve yaratıcılık*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yayınları.
- Maltepe, S. (2006). *Yaratıcı yazma yaklaşımı açısından Türkçe derslerindeki yazma süreçlerinin ve ürünlerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Maltepe, S. (2007). Yaratıcı yazma yaklaşımı açısından Türkçe derslerinde oluşturulan yazılı anlatım ürünlerinin değerlendirilmesi. *Eurasian Journal of Educational Research*, 26, 143-154.
- Mamlok-Naaman, R., Navon, O., Carmeli, M. & Hofstein, A. (2003). Teachers research their students' understanding of electrical conductivity. *Australian Journal of Education in Chemistry*, 62, 13-20.
- Melanlioğlu, D., & Atalay, T. D. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin yazma öz yeterliklerinde yaratıcı yazma uygulamalarının etkisi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3, 697-721.
- Memiş, A., Sever, E., & Bozkurt, M. (2016). Yaratıcı yazma ve yaratıcı drama yaklaşımının ilkokul öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine ve yardımseverlik tutumlarına etkisi. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 1685-1702.
- Oral, G. (2014). *Yine yazı yazıyoruz (5. Basım)*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Özel, A., & Bayındır, N. (2015). Sınıf öğretmenlerinin öğrencilerde yaratıcılığı geliştirmeye yönelik öğretimsel davranışları. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5, 348-358.
- Öztürk, E. (2007). *İlköğretim V. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Peker, Ş. (2015). *Yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesinde yaratıcı drama tekniklerinden özel mülkiyet tekniğinin yaratıcı yazma yaklaşımı ile karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Saban, A. (2008). İlköğretim I. kademe öğretmen ve öğrencilerinin bilgi kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *İlköğretim Online*, 7(2), 421-455.
- Sungur, N. (1997). *Yaratıcı düşünce*. İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Susar Kırmızı, F. (2009). Türkçe dersinde yaratıcı drama yöntemiyle yaratıcı yazma çalışmalarının yazmaya yönelik tutuma etkisi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 4(7), 51-68.

- Susar Kırmızı, F. (2015). Yaratıcı drama ve yaratıcı yazma uygulamalarının yaratıcı yazma başarısına etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 40(181), 93-115.
- Şahin, A. (2016). Yaratıcı yazma. F. Susar Kırmızı (Ed.), *İlk ve ortaokullarda Türkçe öğretimi* (s. 273-308). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tabak, G., & Göçer, A. (2013). 6-8. Sınıflar Türkçe dersi öğretim programının ürün ve süreç odaklı yazma yaklaşımları çerçevesinde değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 14(2), 147-169.
- Tekşan, K. (2011). Yazılı anlatımı geliştirmede ön hazırlık. *Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 3, 149-178.
- Tekşan, K. (2013). *Yazma eğitimi*. İstanbul: Kriter Yayınevi.
- Temizkan, M. (2010). Türkçe öğretiminde yaratıcı yazma becerilerinin geliştirilmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 27, 621-643.
- Temizkan, M. (2011). Yaratıcı yazma etkinliklerinin öykü yazma becerisi üzerindeki etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(2), 919-940.
- Temizkan, M. (2014). *Yaratıcı yazma süreci (hikâye yazma)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Temizkan, M., & Yalçınkaya, M. (2013). İlköğretim 6. 7. 8. sınıf Türkçe öğretmenlerinin yaratıcı yazma etkinliklerini uygulama durumları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*(20), 70-91.
- Tonyalı, E. (2010). *Yaratıcı yazma uygulamalarının ilköğretim ilköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin yazma becerilerine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Top, F. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yaratıcı yazma tekniklerinin kullanılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Topçuoğlu Ünal, F., & Sever, A. (2012). Yaratıcı yazmada müziğin etkisi. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(4), 2907-2918.
- Ungan, S. (2007). Yazma becerisinin geliştirilmesi ve önemi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 461-472.
- Ülper, H., & Uzun, L. (2009). Bilişsel süreç modeline göre hazırlanan yazma öğretimi izlencesinin öğrenci başarısına etkisi. *İlköğretim Online*, 8(3), 651-665.
- Yaylı, D. (2009). Hizmet öncesi Türkçe öğretmenleri ile bir süreç yazma uygulaması. *XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, Ege Üniversitesi, İzmir*.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.

- Yıldız, C., Okur, A., Arı, G., & Yılmaz, Y. (2008). *Kuramdan uygulamaya Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Zorbaz, K. Z. (2010). *İlköğretim okulu öğrencilerinin yazma kaygı ve tutukluğunun yazılı anlatım becerileriyle ilişkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.